POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

VEČERNIK

Leto XIV. Štev. 175

TELEFON UREDNISTVA: 25—67
UPRAVE: 25—67 in 28—67
POSLOVALNICA CELJE. Prešernova 3. tel. 280
TELEFON LJUBLJANA: 46—91

Maribor, ponedeljek 5. avgusta 1940

NAROČNINA NA MESEC
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din. tujina 30 din.
POŠTNI ČEKOVNI RAČUN: 11.409

Cena din 1.—

Vojna se bo še poostrila in razširila

V Ameriki in Sovjetski zvezi napovedujejo v kratkem še večjo poostritev sedanje vojne in razširitev v svetovno vojno - Glasovi iz Londona o sedanjem položaju

WASHINGTON, 5. avg. Ass. Press. **V ameriških političnih in diplomatskih krogih zasledujejo z veliko pozornostjo razne pojave v Evropi, Aziji in Ameriki, ki dokazujejo, da se bo sedanja evropska vojna v kratkem času še močno poostrila in razširila v svetovno vojno. S posebno pozornostjo je treba zasledovati naraščajočo napetost med Japonsko in Anglijo, v kateri Amerika ni neprizadeta. Listi citirajo tudi mnenje moskovskih »Izvestij«, ki prav tako sodijo, da nastaja položaj, ki grozi vojno poostriti in razširiti. Vsekakor sodijo v Moskvi kakor v Ameriki, da bo prihodnja faza vojne dosti ostrejša, kakor je bila dosedanja in da za enkrat še absolutno ni mogoče vedeti, kdaj in kako se bo ta vojna končala.**

Angleški narod naj ne veruje

LONDON, 5. avg. Reuter. Včerajšnji »Sunday Times« posveča dolg članek Churchillovemu sobotnemu svarilu, **naj angleški narod, kljub nasprotnikovim zatrdilom, da naj ne pričakuje napada, tem zagotovilom ne verjame in naj bo pripravljen, kakor bi imel priti napad že v naslednji minuti.** S tem pa še ni rečeno, da ljudstvo ne bi smelo imeti razvedril in olajšanj dela. Glede drugega je minister dela vse storil, da se z večjo pritegnitvijo delavcev število delovnih ur zmanjša, ne da bi se zmanjšala tudi produkcija. Glede prvega pa je treba pozdraviti, da je bil včeraj po dolgem času zopet odprt londonski zoološki vrt. S tako odpočitimi živci se bo produkcija le še povečala, čuječnost pa nič zmanjšala, zaključuje list. »Observer« pa posveča uvodnik **izvrstni letini, ki je v velikem delu že spravljena. Vse vrste žita so dobro obrodile, razen poznega prosa. Krompir je obrodil že dvakrat. Sadna letina je bogata.** Pri tem je treba imeti na umu, da je letos bila posejana največja površina zemlje v angleški zgodovini sploh. Listi dajejo tudi tedenski vojni pregled.

LONDON, 5. avg. Reuter. **Listi še vedno poročajo o pričakovanem napadu na Veliko Britanijo in opozarjajo na potrebno čuječnost.** Tovarne morajo delati neprestano s pospešenim tempom. Država se ne sme premotiti s trenutnim mirom.

Blokada in protiblokada

LONDON, 5. avg. Reuter. Olliver Steward v svojem vojnem tedenskem pregledu razpravlja o izgledih, ki naj bi jih Nemčija imela glede morebitne zmage nad Anglijo. **Po stanju, kakor trenutno obstaja, je mogoče označiti vojno med Anglijo in Nemčijo kot blokado in protiblokado. Prvo vrši Anglija na morju, drugo pa Nemčija v zraku. A s tem še dolgo ni rečeno, da bi obstajala moč Anglije edinole na morju, niti da bi nemška premoč obstajala v zraku. Niti ni to boj med morjem in zrakom.** Nemčija razpolaga s severnofrancosko obalo, kjer ima močne kopnene sile. Od tod, iz številnih francoskih letališč, more v kratkih poletih napadati angleško ladjevje v Rokavskem prelivu. Pri tem je imela še to ugodnost, da so bili v zadnjih tednih v tem področju najdaljši dnevi v letu, ki trajajo do pol desetih zvečer. Dnevi pa se v avgustu hitro krajšajo, dočim se angleško letalstvo rapidno veča. **Ako Nemčiji sedaj ni uspelo prekiniti naše transporte, potem je lahko že sedaj reči, da se ji bo to v bodoče še manj posrečilo,** pravi Olliver Steward. **Toda s tem nočem biti neumen optimist v tem smislu, da bi bila nevarnost že minila. Vsekakor pa sodelujeta z Anglijo morje in tudi že zračni prostor. V doglednem času bo mogoče govoriti celo tudi že o tretjem faktorju: kopnih silah.**

Govor generala lorda Gorta

LONDON, 5. avg. Reuter. General lord Gort je imel ob priliki včerajšnje službe božje govor na radiu, v katerem je razpravljal o vzrokih, **da stoji Anglija po 26. letih zopet nasproti istemu nasprotniku, kakor v zadnji svetovni vojni. Dejal je, da stoji večina vzrokov izven moči angleškega naroda, v sebičnosti nekaterih ljudi.** Vidi pa krivdo angleškega naroda v tem, da se je v povojnih letih preveč odvrnil od vere. Sila in moč, ki sta omogočili Angliji zmago v prvi svetovni vojni, je temeljila na služenju Bogu, domovini in sočloveku. Nasprotnik propoveduje svoj nazor, ki zametuje božji nauk in propoveduje, da sila mora biti podrejena pravici. Zatorej boj Anglije ni le boj za lastno svobodo, ampak križarska vojna enega sveta proti drugemu za upostavo načel kakor v prvi svetovni vojni.

Intervencionizem in izolacionizem

V Zedinjenih državah Severne Amerike se bije vedno ostrejši boj med onimi, ki so za podpiranje Velike Britanije, in med onimi, ki so temu nasproti

WASHINGTON, 5. avg. Reuter. Bivši vrhovni poveljnik ameriških čet na Zahodni fronti, general Pershing, je davi na radiu pozval ameriško vlado, **naj stavi Vel. Britaniji takoj 50 že rabljenih rušilcev na razpolago. Vel. Britanija je v veliki nevarnosti. Če torej USA nemudoma pošljejo Angliji pomoč v obliki zahtevanih 50 rušilcev, bo osigurana varnost ne le Anglije, ampak tudi ona USA. Ze jutri bi utegnilo biti prepozno.** V pomirjenje javnosti je general Pershing zavrnil misel, da bi USA poslale v Evropo novo ekspedicijsko vojsko, kakor v zadnji vojni. Treba pa je, da zakonodajni telesi čimprej sprejmeta zakon o splošni vojaški obveznosti, da bi bile USA za vsak primer pripravljene.

WASHINGTON, 5. avg. Stefani. Ameriški listi so objavili članek Lippmana, **v katerem opozarja na nevarnost, ki grozi Zedinjenim državam Severne Amerike, ako bi bila uničena angleška vojna mornarica, ki predstavlja prvo obrambno črto Zedinjenih držav na Atlantskem oceanu.** Lippman pravi, da ameriška vojna mornarica, ki bi bila namenjena samo za Tihi ocean, ne more bit. zgrajena pred letom 1946 in je zato potrebno skleniti ali večletni mir ali pa takoj uvesti splošno vojaško obveznost.

WASHINGTON, 5. avg. Reuter. Sinoči je imel po radiu velik govor ameriški vojni minister Knox, ki je dejal, **da stoji svet pred največjim bojem v človeški zgodovini. USA stojijo pred najusodnejšo odločitvijo.** Evropski napadalci so že pokazali, da se ne bi pred ničemer ustavili, da bi razširili svoje gospodstvo nad celo zemeljsko oblo. Ako pade pomorska moč Anglije, potem Ocean ni več zapreka, marveč široka cesta, ki bo agresorje vodila na ameriško celino.

WASHINGTON, 5. avg. Reuter. Podtajnik vojnega ministrstva USA Roberts je stavil zahtevo, da se vojska USA takoj poviša na 1,300.000 mož.

LONDON, 5. avg. Reuter. Katoliški kardinal Hinsley je imel včeraj po radiu nagovor na ameriško javnost. Dejal je, da je Amerika vedno branila svobodo pred tiranstvom. Rooseveltove besede, ki so to poudarjale, so naletele povsod na ugoden odmev. Najnovejše pastirsko pismo sv. očeta je potrdilo Rooseveltovo kritiko totalitarizma.

CHICAGO, 5. avg. Stefani. Polkovnik Lindberg, **ustanovitelj ameriške izolacijske stranke,** je imel govor, ki so ga prenašali po radiu. Med drugim je dejal: »Kljub temu da hočejo nekateri politiki USA zavesti v vojno, je interes Amerike in njenega naroda, **da se obdrži izven vsake akcije, ki bi hotela zavesti USA v vojno z Evropo.** Če hočejo USA resnično braniti zahodno civilizacijo in svobodo svetovne trgovine, morajo računati z dejstvom, **da je Veliko Britanijo in Francijo, ki sta vladali doslej Evropi, zamenjala politična os Nemčije in Italije.** S temi državami je treba najti bazo za sporazum in rešiti mir vsega sveta.«

Napetost med Japonci in Angleži

Na aretacije Angležev v Tokiu so odgovorili Angleži z aretacijami Japoncev v Londonu in kolonijah — Anglija postopa gotovo v sporazumu z Zedinjenimi državami

TOKIO, 5. avgusta. Stefani. **List »Asaki« trdi, da je bil v Singapuru aretiran direktor dopisništva agencije Domej. V Rangoonu so angleške oblasti zaprle tri znane osebnosti iz japonskega gospodarskega življenja, v Londonu pa dva Japonca.**

HONGKONG, 5. avgusta. Reuter. Policija je aretirala Japonca Jamasuga na osnovi posebnih ukrepov o narodni obrambi. Jamasugi je lastnik družbe, ki je prej delovala v Fučevu, a se je kasneje preselila v Hongkong.

TOKIO, 5. avgusta. DNB. **Vsi Japonci bodo pozvani, da zapuste Anglijo in ozemlje njenega imperija.** To mnenje vedno bolj prevladuje na Japonskem, kakor poroča tudi »Kokumin Šimbun« v senzacionalni obliki. **Aretacija Japoncev v Londonu je izzvala vihar ogorčenja po vsem Japonskem. Z ozirom na odnošaje med Angleži in Japonci že od začetka japonsko-kitajske vojne obstaja možnost, da se razvoj nadaljnjih dogodkov zelo poostri in zavzame nevaren značaj. Anglija poizkuša tudi onemogočiti trgovske zveze med obema največjima japonskima koncernoma »Micui« in »Micuriši« ter Nemčijo in Italijo. V japonskih uradnih in zasebnih krogih menijo, da se je treba sedaj poslužiti naglih in drastičnih ukrepov za organizacijo vzhodne Azije.**

TOKIO, 5. avgusta. Reuter. Vojni minister ter minister za mornarico in zunanje zadeve so se sestali, da premotre položaj po aretaciji Japoncev v Angliji in britskih kolonijah. **Tisk pričakuje, da bo posvet dal zelo odločilne rezultate.**

TOKIO, 5. avgusta. DNB. Japonski poslanik v Londonu je obiskal lorda Halifaxa in si prizadeval, **da bi izpustili aretirane Japonce. V nasprotnem primeru se bodo odnošaji med obema državama zaostrili. Halifax je dejal, da bodo redna sodišča odločila o tem, ali naj se Japonci spuste na svobodo ali ne.** Japonski tisk piše, da smatrajo v Londonu za gotovo, da bodo aretirani še nekateri Japonci v britskih kolonijah. Halifax ni odgovoril japonskemu poslaniku, ko mu je ta zagrozil, da bodo vsi poskusi zbližanja med obema državama propadli. **Aretacije so dokaz, da dela Anglija sporazumno z USA,** piše japonski tisk. **Obe velesili hočeta nastopati skupno za zaščito svojih interesov v Aziji.**

NEW YORK, 5. avgusta. Reuter. Po pisanju japonskega tiska bo Tokio skoro skušal ustvariti svoj načrt kontrole nad francosko Indokino. Japonci da so že stavili Francozom tajne zahteve za dovolitev prehoda japonskim četam skozi Indokino, da bi tako laže napadli Kitajce v notranjosti dežele.

Utrjevanja ob Beringovi ožini

WASHINGTON, 5. avg. **Ameriško mornariško ministrstvo je zaključilo naročila v iznosu 4.3 milijona dolarjev. Naročeni material bo služil za izgraditev hidroavionskih oporišč na otokih Kodiak in Unalaska ob obali Alaske. V zvezi s tem poroča Associated Press, da je ministrstvo za mornarico sklenilo izvesti te ukrepe 14 dni potem, ko je izvedelo, da Sovjetska zveza utrjuje otok Diomedes v Beringovi ožini. Unalaska je prvi otok Aleutskega otočja, oddaljen 700 milj od Japonskega otočja.**

Splošnega napada na Anglijo še ni

Tekom sobote in nedelje so izvršili Nemci, Italijani in Angleži več novih letalskih napadov in bombardiranj sovražnega ozemlja

NEMŠKO VOJNO POROČILO

BERLIN, 5. avg. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče poročilo: **Včeraj je izvršilo naše letalstvo izvidniške polete nad morjem med Rokavskim prelivom in Hebridi. V noči od sobote na nedeljo so obsuli naši bombniki z bombami pristanišče Stanlow pri Liverpoolu, ki služi za uvoz nafte. Nastali so mnogi požari. Nadalje so bili napadeni položaji protiletalskega topništva pri Canday Islanu in Swanseu. Tekom iste noči so letela angleška letala nad severno in vzhodno Nemčijo. Dasi so vrgla več bomb, kakor v prejšnjih poletih, je bila škoda na vojaških objektih še manjša kakor običajno.**

ITALIJANSKO VOJNO POROČILO

RIM, 5. avg. Stefani. Včerajšnje vojno poročilo italijanskega vrhovnega poveljstva se glasi: **Naša letala so v vzhodni Afriki bombardirala Erkovit v Sudanu. Razen tega sta bila napadena letališče v Summitu in železniško križišče v Taiyi. Zažgan je bil neki velik hangar. V Keniji smo bombardirali skupino motornih vozil južno od Vajirja. Ob priliki bojev pri Debeliju je pustil sovražnik pred našimi položaji 64 mrtvih, med njimi tri častnike. Zaplenili smo zastavo 6. bataljona kraljevskih afriških strelcev. V angleški Somaliji smo uspešno bombardirali pristanišče Zeilo. Eno naše letalo se ni vrnilo. Sovražni napad na pristanišče Derno v severni Afriki je povzročil le majhno škodo. Ena naša podmornica je izginila.**

ANGLEŠKA VOJNA POROČILA

LONDON, 5. avgusta. Reuter. Letalsko ministrstvo je sinoči objavilo, **da so bili prejšnjega dne izvršeni uspešni bombni napadi na rafinerije sintetičnega petroleja v Porurju in Porenju, tako v Manheimu, kjer so nastali veliki požari, v Botropu ter v Gelsenkirchenu. Letalci so opazili, da je bila nemška protiletalska obramba pojačena. Nadaljnji letalski napadi so bili izvršeni na pomorsko oporišče v Kielu, kjer je bilo razrušenih mnogo mornariških zgradb, na Husum, letališče zahodno od Kiela, kjer so bili zažgani hangarji, na Köln, kjer je trajalo obmetavanje vojaških ciljev z visoko eksplozivnimi bombami nad eno uro ter na letališča in pomorske baze v Nemčiji in na Holandskem. Pri poletih nad severno Francijo so bojna letala težko poškodovala tudi sovražni oklopni vlak pri Gravelinesu. Pri Abevilleu pa so s strojnicami obsipavala koncentracijo čet.**

LONDON, 5. avgusta. Ministrstvo za deželno varnost je davi objavilo, **da je bila letalska aktivnost tekom včerajšnjega dneva minimalna. Bilo je nekaj napadov na ladjevje v Kanalu, a ladje so same napade pregnale.** Tekom noči je bilo vrženih nekaj bomb na polja v Middlandu in v East Angliji. Škoda je neznatna, bilo je nekaj ranjenih, eden težko.

LONDON, 5. avgusta. Nemška letala so pri Cap Finisterre napadla nekaj angleških tovornih ladij. **Pri tem sta bili sestreljeni dve nemški letali. Ladje so ostale nepoškodovane.**

NAPAD NA SARDINIJO

GIBRALTAR, 5. avgusta. Reuter. Admiraliteta javlja, da je iz Gibraltarja odplulo brodovje več nosilcev letal, ki so jih spremljale druge vojne ladje in ki je imelo za cilj ponoči približati se Sardiniji ter izvesti zračne napade. **Zaradi vremenskih neprilik pa je brodovje priplulo pred Sardinijo že pri polni dnevni svetlobi. Letalske eskadrilje so takoj prešle v napad ter bombardirale Cagliari na Sardiniji. Letala so se iz višine 10.000 čevljev spustile v strmoglavem poletu na 4000 čevljev ter uspešno bombardirala letališča ter uničila hangarje in številna letala na tleh. Pri tem so prisilila k molku 30 protiletalskih topov. Angleška letala so napad 3 krat ponovila. V zračnih bojih, ki so se nato razvili so bila sestreljena 3 italijanska letala, eno britansko letalo tipa Swordfish pogrešamo, drugo pa je moralo prisilno pristati na Sardiniji. Sovražni letalski napadi na naše ladjevje so bili pregnani. Naše ladje niso bile poškodovane.**

BOJI V AFRIKI

KAHIRA, 5. avgusta. Reuter. Poveljstvo Srednjega vzhoda javlja, **da so letala RAF uspešno bombardirala letališče v Dermi v Libiji. Poškodovano je bilo tudi pristanišče ter 2 italijanski ladji. Francoska letala so izvršila uspešen izvidniški polet nad Diredauo. Italijanski napad na Wazir je ostal brezuspešen. Na severnovzhodnem koncu Rudolfovega jezera je bil izvršen uspešen napad na italijansko posadko.**

Senzacionalna trenja v Romuniji

POGAJANJA Z BOLGARI SO ŽE UVEDENA, Z MADŽARI PA JIH MORDA SPLOH NE BO — NAČRTI VODJE ZARANISTOV MANIUJA

BUKAREŠTA, 5. avg. Ass. Press. **Tu pričakujejo prihod romunskega poslanika Cadera, ki se je v soboto sešel v Sofiji z bolgarskim ministrskim predsednikom Filovom in zunanjim ministrom Popovom. Kakor se zatrjuje, je ta sestanek ustvaril podlago za pogajanja o Dobrudži, ki se bodo še ta teden pričela v Bukarešti. Zdi se, da bo sporazum z Bolgarijo kmalu dosežen. Glede pogajanj z Madžari pa še ni nobene jasnosti. Zastopniki Transilvanije, s katerimi je Gigurtu konferiral v soboto, so se odločno uprli vsaki odstopitvi tudi le kosa transilvanskih tal Madžarski. Kakor se zdi, bo tudi vlada osvojila to stališče in vztrajala na stališču, da pristaja le na zamenjavo prebivalstva.**

BUKAREŠTA, 5. avg. Ass. Press. **Romunska vlada je dovolila listom objavo vesti o začetku pogajanj med Romunijo na eni ter Bolgarijo in Madžarsko na drugi strani.** Po nekih trditvah igra Gigurtova vlada dvojno igro in dovoljuje vodji narodne caranistične stranke Maniu, da se znova oglaša. **Maniu je izjavil, da bodo on in njegovi pristaši razglasili Transilvanijo za avtonomno državo in jo v primeru potrebe postavili pod protektorat Sovjetske zveze, s čimer naj bi se preprečila priključitev k Madžarski. Nekateri trdijo, da sta si Maniu in vlada Gigurta razdelila vloge.**

LONDON, 5. avg. Reuter. Angleški listi pišejo o položaju v Romuniji in pravijo, da bo Romunija v glavnem izpolnila zahteve Madžarske in Bolgarije. **Toda Maniu se trudi, da bi prišla v Romuniji na oblast vlada kmečke stranke in levičarjev, in sicer s pomočjo izkoriščanja težkoč, na katere zadeva povsod Gigurtova vlada. Ta načrt Maniua je naperjen proti silama osi, ker bi se Romunija v tem primeru priključila Sovjetski zvezi. Maniu bi skušal tudi odstraniti napetost, ki vlada med Romunijo in Anglijo ter popolnoma preprečiti izpolnitev bolgarskih in madžarskih teritorialnih zahtev.** Maniu misli, da Nemčija vsaj še nekaj časa ne more dovoliti, da bi nastala na evropskem jugovzhodu vojna.

LONDON, 5. avg. Globereuter Radiogram. Iz Bukarešte prihajajo vesti, **ki govore o rapidnem zaostrevanju romunsko-madžarskih odnošajev radi vprašanja Transilvanije.** Maniu je izjavil, da bo pobijal vse poskuse vsake romunske vlade kakor koli zadovoljiti madžarske zahteve po odstopu predelov Transilvanije. **Tudi madžarski delovni razredi simpatizirajo z Romunijo in se ne žele vrniti v fevdalne madžarske razmere.**

Singapursko brodovje pluje v Suez

KODANJ, 5. avg. ZPV. »Politiken« poroča, **da hiti angleško singapursko vojno brodovje z naglico v Sredozemlje. Singapurska mornarica pluje sedaj ob obali Indije in hiti čez Indijski ocean proti Rdečemu morju, od koder bo skozi Sueški prekop prispelo v Sredozemsko morje. Bojne ladje spremlja veliko število oboroženih transportnih in tovornih ladij, njihovo potovanje pa ščiti veliko število letal z matičnih ladij.** Tovorne ladje so polne in vozijo po vsej priliki municijo in druge bojne potrebščine za to veliko brodovje, ki se bo kmalu pojavilo pred Egiptom, da okrepi angleško sredozemsko bojno mornarico.

Zopet nemški letaki nad Anglijo

LONDON, 5. avg. Reuter. **Angleško letalsko ministrstvo poroča, da so nemška letala v noči od sobote na nedeljo zopet metala na Anglijo letake, in sicer v prvi vrsti nad Wallesom ter južnozahodno in srednjo Anglijo. Letaki so bili enaki kakor oni, ki so jih Nemci metali v četrtek. V Wallesu so nemška letala odvrgla tudi nekaj bomb, ki so pa padle na griče in niso povzročile nobene škode.**

Zaostritev sovjetsko-finskih odnošajev

STOCKHOLM, 5. avg. ŠTA. Moskovski listi pišejo, **da je finsko redarstvo prepovedalo sestanke in zborovanja, ki so jih hoteli v Helsinkih in drugod prirediti člani Društva prijateljev Sovjetske zveze. Moskovski listi smatrajo to za teror, ki ga je treba končati. Ako se bo tako postopanje nadaljevalo, potem se bodo sovjetsko-finski odnošaji znova poostrili. Finski poslanik Passikivi je dopotoval iz Moskve v Helsinke, da obvesti svojo vlado o položaju, ki je nastal. Tudi razni listi v nevtralnih državah in v Angliji poročajo o zaostritvi sovjetsko-finskih odnošajev.**

Turčija na straži zaradi Sirije

LONDON, 3. avg. Globereuter Radiogram. **Turške defenzivne priprave se nadaljujejo z nezmanjšano brzino. Turški generalni štab je pripravil vse potrebno za primer, če bi se imeli uresničiti načrti o spremembi položaja francoske Sirije. Vzdržujejo se govorice, da bosta v Sirijo kmalu prispela nemška in italijanska komisija.**

LETALSKA ZVEZA ANGLIJA—USA

NEW YORK, 5. avgusta. Reuter. Včeraj je bil vkljub vojnemu času uspešno izvršen prvi letošnji prekooceanski polet s potniškim veleletalom. To pot je preletelo ocean angleško letalo »Clair«, ki je potrebovalo za polet z Irske na Novi Fundland 17 ur in 6 minut. Letalo je že sinoči prispelo v New York. Ta polet zadobi, merjeno po pošiljanju materiala iz USA v Anglijo, še prav poseben pomen. Pravkar je bilo sporočeno, da so se Panamerican Airways odločile takoj vzpostaviti redni letalski, poštni in potniški promet preko oceana med USA in Anglijo. Današnji »Daily Telegraph« podčrtuje pomen tega poleta in pravi, da je vojna transoceanski polet prekinila, sedaj pa bo vkljub vojni vzpostavljen. Odprte pa so za bodočnost še veliko večje možnosti za polete iz USA v Anglijo.

KANADSKA VOJNA INDUSTRIJA

OTTAWA, 5. avgusta. Reuter. Kanadski minister za vojne nabave Hull je izjavil, da je Kanada doslej izdala za zidanje tovarn vojne industrije 10 milijonov dolarjev. Že v kratkem bo zgrajenih takih tovarn za vrednost 170 milijonov dolarjev.

CITRINE NA NASLOV POLJAKOV

LONDON, 5č avg. Predsednik angleških Trade Unions sir Walter Citrine je naslovil včeraj po radiu simpatijski govor poljskemu narodu. Dejal je, da bo Poljska zopet zavzela mesto, ki ji gre.

Švicarsko gospodarstvo za svobodo

BERN, 3. avg. Reuter. **Švicarski listi so odklonili vabilo, da bi se njihovo gospodarstvo vključilo v kontinentalno gospodarstvo. »Naš gospodarski prostor,« pravijo švicarski listi, »je ves svet. Kajti kot dobri gospodarstveniki ne stavimo vsega na eno karto. Ako oslabi eno gospodarsko področje, lahko črpamo iz drugega. Navajeni smo svoje stvari, čeprav v potu svojega obraza, sami opravljati in zvečer piti vodo iz lastne čaše.«**

NOVE AVSTRALSKE ČETE V ANGLIJI

LONDON, 5. avg. **V soboto je prispel v Anglijo zopet večji kontingent avstralskih čet.**

ŠVEDSKA ZA POPOLNO NEODVISNOST

KRISTIANIA, 5. avg. Reuter. Švedski ministrski predsednik Hanson in vojni minister sta po radiu imela govore, v katerih sta odklonila vlogo, ki je bila stavljena Šeški nedavno od ideologa Rosenberga. Hanson je dejal, da naravnih razlik, ki označujejo posamezne narode, ni mogoče izbrisati. Švedska glede svoje notranje vlačavine ne želi posnemati nobenih tujih vzorov. Vojni minister pa je poudarjal potrebe okrepitve narodne obrambe.

BOJ PROTI MASONOM V FRANCIJI

PARIZ, 5. avg. »Journal de Debats« se bavi v zvezi z odločitvijo vlade o razpustitvi tajnih organizacij z vplivom framazonskih lož v Franciji. List pravi, da imajo te povsod svoje predstavnike, tako v vladi kakor v parlamentu. Framazoni imajo v rokah vso oblast in spretno se skrivajo za kulisami. S svojimi protinarodnimi in protiverskimi načeli so zrušili državo. Njih največji triumf v Franciji je bil, ko so šole izpremenili v legla ateizma in antimilitarizma.

ROMUNI DEMANTIRAJO

BUKAREŠTA, 5. avg. Stefani. **Zanikajo se vesti tujine, da romunske oblasti ne dovole prehoda Židom iz Romunije v Besarabijo in Bukovino. V komunikeju se naglaša, da je doslej prestopilo romunsko mejo in šlo v Besarabijo 112.000 oseb.**

NESREČA NA MORJU

EDINBOROUGH, 5. avgusta. Reuter. **Blizu severovzhodne škotske obale sta včeraj trčila norveški in švedski parnik. Norveški parnik se je potopil. Švedski parnik »Lima« pa je pripeljal v pristanišče rešene mornarje.**

HAMBURG NI RAZDEJAN

NEW YORK, 5. avg. DNB. Dopisniki ameriških listov, ki so dospeli v Hamburg, so se prepričali, da ni sledov o razrušenju, o katerem poročajo angleški listi. Hamburško pristanišče in predor poleg njega sta nepoškodovana. Življenje v hamburškem mestu poteka normalno. Izreden pogled z zvonika cerkve sv. Mihaela ne daje nikakega vtisa o »pretvarjanju Hamburga v prah in pepel«.

POLOŽAJ NEMŠKIH UMETNIKOV

BERLIN, 5. avgusta. DNB. Minister rajha Goebbels je izdal posebne uredbe za zaslužni in socialni položaj nemških umetnikov. Vsem umetnikom, ki so bili vpoklicani, bodo od početka službovanja izplačane gaže in zagotovljen službeni odnošaj, ki so ga imeli pred upoklicem.

PROTIŽIDOVSKO GIBANJE V FRANCIJI

ŽENEVA, 5. avgusta. DNB. Kakor javljajo iz Nice, je tamkaj in na drugih krajih Riviere došlo do protižidovskih demonstracij. Več židovskih prodajaln in delavnic je razbitih. Tudi v Lyonu je bilo več pouličnih nastopov proti Židom.

TURŠKO NAROČILO V ITALIJI

ANKARA, 5. avg. Stefani. Turška vlada je naročila v Italiji papir za cigarete.

ŽELEZNIŠKA NESREČA V INDIJI

KALKUTA, 5. avgusta. Reuter. **Na progi Daka—Kalkuta je 130 km od Kalkute skočil s tira vlak. Računajo, da je najmanj 17 mrtvih in nad 40 ranjenih. Sklepajo, da je nesrečo povzročilo dejanje sabotaže.**

Mariborska napoved: Deloma oblačno vreme. Toplota se bo nekoliko dvignila. Včeraj je bila najvišja temperatura 23.5, danes najnižja 11.8, opoldne 24.0.

Borza. Curih, 5. VIII. Devize: Beograd 10, Pariz 9.70, London 17.50, Newyork 4.40, Milan 22.20, Berlin 175.75, Sofija 5.00.

Novice

Ob času žetve in mlačve v Slov. goricah

Veseli smo lahko, da se nahajamo na mirnem koščku zemlje in da še lahko svobodno uživamo sadove domače grude dasi v trudu in znoju. Žetev je v teku Po njivah je spet oživelo delo. Zopet so se pognali med žito srpi izpod urnih rok. Ravnanje snopja v kopice se živahno nadaljuje, kjer bo ostalo do mlačve. Škoda, da letošnji pridelek ne bo povsem zadovoljiv zaradi vremenskih ujm, ki so obiskale razne kraje Slovenskih gori. Po žetvi rži napreduje tudi mlačev ječmena. Zanimivo je, da po nekaterih krajih ni več slišati petja cepcev in vreščanja kmečkih mlatilnic na ročni in živinski pogon. Vse te starodavne naprave zamenjujejo parne mlatilnice, ki si jih nabavljajo premožnejši kmetje. Ta napredek racionalizacije mlatilniških obratov je zavzel po nekaterih vaseh tolikšen razmah, da se ljudje poslužujejo edinole te mlačve, ki je v primeri s prejšnjim načinom cepcev, ročnih in živinskih mlatilnic mnogo hitrejši in ne zahteva toliko delovnih moči. S tem pa je nastopila občutna posledica zlasti za socialno šibke, ki so si prejšnja leta služili kruh z mlačvijo, pri kateri so sprejemali po večini 11% pridelka. Veliko revnih viničarskih družin je bilo navezanih na ta zaslužek, za katerega se je delo tudi izplačalo, saj so skupine mlatičev mlatile pri kmetih od začetka julija pa tja do septembra. Ugotoviti moramo, da je napredek v mehanizaciji mlatilniških obratov na kmetih hudo prizadejal revne sloje našega podeželja. Potrebno bi bilo, da se za našega malega človeka najde način zaposlitve, kjer bo nadomestil navedeno izgubo, ker mu v nasprotnem primeru grozi neizogiben gospodarski propad.

-ih.

Stanje sadovnjakov in vinogradov

Letošnje neugodno vreme zelo vpliva na razne kulture, posebno na sadovnjake in vinograde. Sadja bo letos povprečno malo, ponekod celo nič. Torej bo slaba sadna kupčija. Spomladi je sadje lepo cvetelo, a pomladanski dež v času cvetenja ni dopuščal, da bi se oploditev popolnoma izvršila. V kolikor pa se je že izvršila in so se pojavili prvi plodovi, so še ti v najkrajšem času odpadli. To je brezdvomno posledica hude zime, ki je sadnemu drevju zelo škodovala. Le v Apaški kotlini in zahodnem delu Slovenskih goric je stanje sadovnjakov nekoliko ugodnejše in pričakujejo tudi nekaj pridelka, ki ga bodo lahko letos vnovčili po ugodnih cenah. Vzhodni del Slovenskih goric, Mursko polje, Prekmurje in Medmurje pa bo letos brez sadne letine in tudi brez dohodkov te panoge gospodarstva. Tudi toča je v posameznih predelih naše ožje domovine napravila letos precej škode na sadnem drevju.

V vinogradih je stanje zelo žalostno. Itak slab nastavek zaradi ostre zime in deževne pomladi je sedaj uničila deloma peronospora, največ pa toča. V Ljutomerskih goricah je toča uničila do 30% nastavka, dočim v Štrigovskih do 80%, ponekod celo 100%. Letos bo torej slaba trgatev in bo pesem klopotcev žalostno odjeknila preko sicer rodnih vinskih goric.

Gasilske vaje v Prekmurju

28. julija so bile delne župne vaje lendavske gasilske župe v Gaberju. Vaje je vodil župni podst. Sreš. Nastopale so štiri čete, in sicer Gaberje, Gornji Lakoš, Hotiza in Vel. Polana. Najprej so se vršile vaje v teku brez ovir in z ovirami. V teku brez ovir je tekmovalo 8 gasilcev. Sledile so vaje preko ovir v isti dolžini kot prve. Tokrat je kazalo svojo sposobnost samo 6 tekačev. Preskočiti je bilo treba vrv, drogove in kmečki voz, opremljen za voženje sena. Vse ovire je najlepše premagal gasilec iz Hotize, ki je ostale tekače pustil za seboj celih 10 metrov. Nenadoma pa se pred njim pokaže še ena ovira, za katero prej ni vedel; tukaj se je ustavil. Medtem pa ga je prehitel gasilec Kovač, ki je vedel za oviro — mlako, polno vode. Sledile so mokre in suhe vaje z brizgalnami, kjer se je pokazala izvežbanost posameznih čet. Vsi »formalni« požari in vsa reševalna dela so bili izvršeni v največji tišini. Mali nedostatki so se pokazali v poveljevanju pri pohodnih vajah, to pa se ne šteje v slabo. To je vzrok mešanje vojaškega poveljevanja s slovenskim. Večina gasilcev je seveda takih, ki so bili vojaki in so tako rekoč vojaško dobro izvežbani. Vse čete so dobile prav dobre ocene.

ac.

Celje

Nevarna ženska pod ključem

Celjska policija je aretirala 37 letno delavko terezijo P., doma iz Sel zagorskih pri Klanjcu. Iz Celja je bila izgnana radi vlačuganja, pa se je v šestih tednih štirikrat zopet vrnila v Celje. Vselila se je pri neki delavski družini in tam motila dotlej lepo zakonsko življenje. Osumljena je tudi, da je hotela zastrupiti ženo tega delavca. Namešala je v jed strupa. Kmalu, ko je delavčeva žena jed zaužila, je začutila želodčne krče. V bolnišnici so ugotovili akutno želodčno vnetje, ki je skoro gotovo posledica strupa. Policija upa, da bo po zaslišanju nekaterih prič nevarni ženski dokazanih še več deliktov.

c **Sokolska gozdna šola v Mozirju** zaključi v ponedeljek, 5. t. m. mladinsko taborjenje. Na to sledi tritedenski prednjaški tečaj članic in višjega ženskega naraščaja. Za zaključek priredi sokolska mladina jutri ob 15. javni nastop na tabornem prostoru. Starši taborečih in drugo občinstvo je k nastopu vljudno vabljeno.

c **Občinsko avtobusno podjetje v Vitanju** je nabavilo nov moderen 33 sedežni avtobus, ki bo obratoval na progi Vitanje—Celje. Staro vozilo bo služilo odslej za rezervo.

c **Poslužujte se kopališča v Delavskem domu.** Mestna občina je zgradila pred nekaj leti lepo moderno kopališče v Delavskem domu na Vrazovem trgu. Zato je bila v Celju res potreba, ker staro kopališče ni bilo več na mestu. Novega kopališča se vsled zmernih cen lahko posluži prav vsak. Več je razvidno iz oglasa v današnji celjski rubriki.

c **Pasji kontumac** je odredilo sresko načelstvo v Laškem za vse občine v srezu, ker se je pojavila pasja steklina.

c **Odsek brivcev in frizerjev v Celju** vljudno prosi cenj. stranke, da se ozirajo na odpiralni in zapiralni čas, ker je bila večina brivcev in frizerjev zaradi prekoračenja delovnega časa kaznovana z denarno globo.

c **Sokolsko društvo Celje-matica** je za svojo petdesetletnico izdalo v lično vezani knjigi svojo zgodovino od početka društva do danes. Knjiga vsebuje poleg zanimive vsebine tudi mnogo slik. Spisal jo je celjski zgodovinar prof. Janko Orožen. Knjigo bi naj imel vsak pripadnik Sokola in se naroča pri Sokolu-matici. Stane 50 din, po pošti 53 din.

c **Šoferski izpiti** za kandidate iz celjskega, laškega, konjiškega in šmarskega okraja bodo v drugi polovici avgusta pri okrajnem načelstvu v Celju. Kandidati naj čimprej vložijo tozadevne prošnje.

c **Davčna uprava javlja:** Stranke, stanujoče v občini Celje, ki imajo otroke v srednjih šolah, naj vložе prošnje na obrazcih, ki jih dobe pri davčni upravi, za potrdilo o višini davčnega predpisa, do 15. avgusta. Nihče naj ne odlaga s prošnjo do dne, ko bo vpisovanje v šolo.

* **Gumištampilje** dobite pri Vilibald Weber, graver, Celje, Dečkov trg 5.

c **Vojaški nabori** bodo za mladeniče iz celjske občine 18. in 19. t. m., za občine Žalec in St. Pavel 16. t. m., za občine Griže, Petrovče, Vel. Pirešica in St. Peter 17. t. m.

c **Slepi požarni alarm.** V soboto okrog 14. so bili celjski gasilci pozvani v Košnico, kjer naj bi gorelo. Ko so prišli tja, se je izkazalo, da je nekdo požigal grmičevje in so se takoj zopet vrnili.

c **Lepa nedelja** je bila včeraj v Svetju nad Celjem. V prijazno gorsko vasico je prihitelo mnogo izletnikov, posebno dosti jih je bilo iz Celja in Laškega. Prišlo je tudi mnogo stojničarjev in je celi dan vladalo prav živahno vrvenje. Godba je svirala med znamenito procesijo vesele koračnice, pokanje topičev pa je daleč okrog oznanjalo veseli dan. Izletniki so se zadovoljni vračali na svoje domove.

c **Več žepnih tatvin** je bilo ob priliki porcijunkule izvršenih pri kapucinih v cerkvi in izven cerkve. Policija je več žepnih tatov izsledila in aretirala.

c **Smrt v potoku.** V Mlinščici, potoku pod Dolskim pri Sv. Križu na Dolenjskem je našel smrt 44 letni Mihael Mihelčič, stanujoč v Gosposki ulici v Celju. Mihelčič je šel v smrt prostovoljno.

c **Umrla je** v Arji vasi, pri Petrovčah Dragica Kopriva, vnukinja uglednega posestnika, Vinka Koprive v Arji vasi. — V bolnišnici je umrl sin dninarice Alojz Knez iz Drobnega dola, občina Sv. Lenart nad Laškim.

o **Veliko stanovanjsko hišo** s štirinajstimi stanovanji bo gradil železničarski fond v Murski Soboti. V torek je bila v Ljubljani licitacija. Najnižjo ponudbo je stavil soboški gradbenik g. Sraka ter bo tako gradilo poslopje soboško podjetje. Stanovanjska hiša bo stala v bližini bodoče nove ljudske šole.

n **Samomor je izvršil** na parniku „Tomislav", vkrcanem v luki Surabaja na Javi, kapitan Cvijeto Jakšić, kakor poročajo iz Splita.

n **Denarnega pismonošo** so napadli neznani razbojniki na Poljani Gregorja Ninskega ter mu odvzeli 15.000 dinarjev.

n **Razstava slovenskih likovnih umetnikov** bo otvorjena v Zagrebu 1. septembra.

n **Strašen vihar** je divjal v nekaterih vaseh okraja Kotor—Varoš ter napravil veliko škodo na raznih kulturah. V Grabovici je porušil tudi pravoslavno cerkev.

n **50 pekov iz Kragujevca** je bilo obsojenih pred okrajnim sodiščem po uredbi o pobijanju draginje na po 7 dni zapora in 350 do 900 din globe, ker so samovoljno povišali cene kruhu.

n **Krvav zaključek kola.** Na kmetski zabavi v vasi Kovačići, nedaleč od Sarajeva, je bila kmetska zabava, ki so jo posetili tudi sosednji vaščani. Mušan Žuga je nastopil z motiko ter hotel zabraniti ples dvema vaščanoma iz sosednje vasi. Nastal je splošen pretep, v katerem sta bila dva kmeta ubita, eden pa težko ranjen. Pravijo, da se je hotel Žuga maščevati, ker so ga iz sosednje vasi spodili, ko je vasoval.

Deset let Sokolske čete pri Sv. Trojici

Deset let bo kmalu, odkar je bila ustanovljena Sokolska četa pri slovenjgoriški Sv. Trojice. Razmere tu ob meji so zahtevale postavitev take narodne trdnjave zlasti pred 10 leti. Že od vsega početka je četa prav vneto širila med obmejno ljudstvo pravo bratstvo in zvesto ljubezen do naroda, domovine in kralja. Ne časti, ne slave, ne hvale zase niso zahtevali niti želeli njeni voditelji. Koristiti vzvišenim smotrom, je še danes vodilna misel v tej sokolski edinici. Preudarno in smotrno so vodili vse sokolsko delo. Sokolska četa je kmalu pridobila lepo število pripadnikov, ki še vedno narašča. Najmočnejše je zastopana mladina. Starši že v veliki meri zaupajo in lahko zaupajo svojo deco četi. Imeli so dovolj priložnosti, da se prepričajo, kako dobro sokolsko delo krepi dušo in čuva zdravje ter krepi značaj in zdravo miselnost njihovih otrok. Glavne ovire so že davno odstranjene. Ob bližnji desetletnici čete želimo, da bi tudi vse njeno nadaljnje narodno-prosvetno delo bilo čim bolj uspešnejše. Zdravo! — a-že.

Mladini peruti!

Mar je kdor koli bolj poklican nositi prapor prvoborcev, prapor avantgarde pokretov, ki streme za daljnimi vzvišenimi ideali, ko mladina? Polna mladih prekipevajočih moči, ki kar žele sproščenja, vedno vesela, živahna, razposajena, drzna, borbena in v znatni meri celo lahkomiselna — to je mladina. Današnja mnogo samostojnejša mladina črpa iz teh hudo raznolikih elementov svoje biti mogočno rezultanto pozitivnega dela in ustvarjanja. In ravno ona lahkomiselnost, ki je tako svojstvena mladini, ji daje to skoraj neverjetno hrabrost in drznost, da seda v lahkokrile ptice, da poleti na njih raz jasnozelene holmce v čistino našega selskega ozračja. Koliko pozitivnega je v tem plemenitem in lepem jadralnem sportu, v tej zdravi šoli sonca in veselja, v tej visoki šoli najplemenitejših vrlin bodočih mož: hrabrosti, odločnosti, samozatajevanja, skratka — v visoki šoli značaja! Te in tolike prednosti in vrline tega prelepega, brez pretiravanja recimo enega najidealnejših in najresnejših sportov, utegne prezreti le močno zakrknjeni filister. Vsak drug bo spremljal delo in napredek naših pogumnih jadralcev s toplimi simpatijami.

Taka mladina je vredna spontanega priznanja in iskrenih simpatij ter podpore vedno in povsod v svojih idealnih stremljenjih. Dajmo ji prikladnih možnosti razcvita, dajmo ji — peroti, da poleti k še nedoseženim visokim ciljem. Kajti v samovzgoji izkristalizirana v najvrednejših vrlinah moža, je in bo pripravljena vsak čas žrtvovati vse za veličino svoje prelepe domovine — nam vsem drage Jugoslavije.

Danilo Vahtar, Maribor

Kdaj bo odpravljen ovinek?

Ko se banovinska cesta pri Sv. Lovrencu na Drav. polju zavije s ptujske strani v vas, napravi oster in neviden ovinek. Kronika beleži, da se je tukaj pripetilo že več težkih prometnih nesreč. Zato se je cestni odbor odločil, da odpravi ogrožujoč ovinek in cesto izravna. Z delom so pričeli že pred dobrima dvema letoma, ali dovršili še ga niso do danes, ker niso dobili razpoložljivega kredita. Kmetje so nezadovoljni, ker jim še ni izplačano zemljišče za novo cesto, ki je zdaj kakor mrtev kapital. V interesu prometa in narodnega gospodarstva je, da se kmalu dobe potrebni krediti za dovršitev nove ceste in da se stara cesta izpremeni v plodno zemljo.

p **Čudovita smrt.** Posestnik Petek Franc iz Male Nedelje je bil še čil in zdrav. Ko pa se je sredi noči prebudil, je dal poklicati predse svojce. Nemalo so bili začudeni, ko je jemal slovo od njih za vedno, še bolj pa, ko je takoj nato izdihnil.

p **Zaplenjeno kolo.** Orožniki iz Gorišencev so zaplenili kolo Vajdahu Štefanu iz Stojncev, ker ni mogel dokazati, odkod mu je kolo.

p **Dostava pošte — enkratna.** Ministrstvo je odobrilo za čas, dokler traja vročina, da se vrši mestna dostava le enkrat na dan. Ob sobotah se vrši tudi popoldanska dostava pošte na dom. Dostava ekspresnih pošiljk se vrši neomejeno. V teku dneva došli časopisi se izdajajo na pošti od 15. do 18. ure.

Ljubljana

Ljubljana in Ljubljančani čez nedeljo

Končno se nas je le usmililo nebo, da smo imeli v soboto krasno sončno vreme, v nedeljo pa kljub temu, da so se prepeljevale po nebu ves dan lahne meglice, smo imeli vendarle lep dan. Ta dva dneva brez dežja so Ljubljančani temeljito izrabili. Že v soboto so bili izletniški vlaki, predvsem proti gorenjski strani polni, še večji naval na nje je bil v nedeljo.

Ljubljana se je tako rekoč izpraznila. Celo na promenadi ni bilo običajnega vrvenja. Večji vrvež je bil pred stolnico sv. Nikolaja, kjer so včeraj velike množice vernikov prisostvovale slovesni službi božji v proslavo desetletnice škofovanja dr. Gregorija Rožmana.

Veliko vročino so izrabili kopalci, ki jih je bilo polno v kopališču Ilirije, na Savi, Ljubljanici in Malem Grabnu.

Nacionalna javnost je izrabila nedeljo za izlete v Domžale, Zalog in Medvode, kjer so povsod bili odlično izvedeni sokolski nastopi.

Večjih nesreč ni bilo.

a **Osem let robije.** Vsem je še gotovo v spominu gangstrski napad na juvelirja Černeta v Wolfovi ulici meseca maja. Ropar je pred očmi lastnika popolnoma oplenil trgovino in nato nemoteno zbežal. Policija je kmalu izsledila napadalca v osebi Franceta Kavčiča in v petek se je vršila na okrožnem sodišču pred malim kazenskim senatom razprava. Kavčič je bil obsojen na osem let robije in na trajno izgubo častnih državljanskih pravic.

Maribor

Zgodovinski dan zelenega Pohorja

Trojno slavje: otvoritev avtomobilske ceste, blagoslovitev doma SPD Ruše „Planinka" in otvoritev nove pošte „Pohorje" v Poštarskem domu

Kljub temu da je naše zeleno romantično Pohorje priljubljeno pri vseh domačih in tujih planincih, turistih in letoviščarjih, še ni doslej doživelo tako ogromnega obiska kakor včeraj. Že od sobote popoldne so se zgrinjale od vseh strani množice mladih in starih peš ali v avtomobilih proti Sv. Arehu, kjer je stotero pridnih rok že več dni pripravljalo vse potrebno za pohorsko slavje. Toda prireditelji so bili presenečeni, ker toliko ljudi niso pričakovali, saj lahko mirno trdimo, da je bilo več ko polovica Maribora na pohorskih vrheh. Seveda je k temu pripomoglo lepo, ne prevroče vreme.

Nova, 14 km dolga cesta, je bila zdaj pa zdaj prekinjena s slavoloki z zahvalnimi napisi in dobrodošlicami. Hoče, zlasti pa Reka in bližnje vasi so bile praznične ter okrašene z državnimi trobojnicami in planinskim cvetjem.

Že v zgodnjem nedeljskem jutru so množice hitele peš v okrilje pohorskega kraljestva, številni avtobusi in na stotine zasebnih avtomobilov pa je vedno znova dovažalo ljudi v varstvo priljubljenega pohorskega patrona sv. Areha.

Veličastni sprejem gostov v Reki

Prvi del svečanosti se je pričel v Reki, kjer so domači prebivalci in številni turisti pričakovali odličnike, ki so jim priredili prisrčen sprejem. Med drugimi naj omenimo mariborskega škofa **dr. Tomažiča,** bana **dr. Natlačena,** generala **Golubovića,** zastopnika poveljnika mesta polkovnika **Kilerja,** okrajna načelnika iz Maribora **dr. Šiško** in **Ajleca,** konjiškega okrajnega načelnika **dr. Farčnika,** mariborskega župana **dr. Juvana,** ljubljanskega župana **dr. Adlešiča,** kanonika **dr. Mirta** in **dr. Žagarja,** ljubljanskega magistratnega ravnatelja **Jančigaja,** poveljnika mariborske orožniške čete **majorja Sosića,** načelnika tehničnega oddelka banske uprave **inž. Rueha, inž. Porento, inž. Fišerja,** tehn. vodjo mariborskega okrajnega cestnega odbora **inž. Stergarška,** senatorja **dr. Schaubacha,** več bivših poslancev, ravnatelja **Krejčija** iz Ruš, predsednika SPD Ruše **inž. Teržana,** predsednika Tujskoprometne zveze v Mariboru in Turing kluba **inž. Šlajmerja,** častnega predsednika SPD Maribor **dr. Senjorja,** ravnatelja bolnišnice primarija **dr. Radšla,** nadupravitelja bolnišnice **Stegnarja,** predsednika Združenja trgovcev **Oseta,** predstavnika SPD **Majerja** in **dr. Tominška,** nadalje predstavnike raznih društev, korporacij in sportnih organizacij.

Ob napovedanem času so se pripeljali iz Maribora škof s spremstvom, iz druge smeri pa ban dr. Natlačen v spremstvu konjiškega okrajnega načelnika dr. Farčnika in tamkajšnjega arhidiakona Tovornika. Med streljanjem topičev in igranjem godbe gasilske čete Maribor je odličnike sprejel načelnik okrajnega cestnega odbora g. **Žebot,** za njim pa domači župnik **Vernik** in dekan g. **Sagaj** iz **Hoč.** Po starem slovanskem običaju so domača dekleta pogostila odličnike s soljo in kruhom ter domačo žganjico. Škof **dr. Tomažič** je nato v lepem nagovoru pričel blagoslovitvene obrede. Zapeli so dam. in pevci **»Maribora«,** godba je zaigrala vesele koračnice in topiči so streljali, ko se je kolona avtomobilov pričela pomikati iz Reke po novi cesti proti Sv. Arehu.

Blagoslovitev ceste pod Sv. Arehom

Medtem se je v velikem polkrogu ceste in na prirodni galeriji zbrala tisočglava množica, ki je pričakovala odličnike in otvoritev ceste. Nepopisen je bil pogled na živo galerijo, ki je izgledala kot veliko mravljišče. Ko so prispeli gostje, je godba zaigrala pozdravnico, pevski zbor »Maribor« pa je zapel več pesmi.

Ko so izstopili odličniki, so pristopile k škofu, banu in zastopniku poveljnika mesta tri majhne pohorske deklice iz Ruš, Frama in Šmartnega na Pohorju. Vsaka je s primernim nagovorom pozdravila odličnike ter jim izročila kite nageljčkov in planinskega cvetja. Najbolj se je odrezala 7-letna Breda **Möschlova** iz Planice pri Framu, ki je priliko uporabila tudi za prošnjo banu za skorajšnjo zgraditev ceste Fram—Kopivnik—Planica. Deklico so številni fotoreporterji slikali od vseh strani, saj je bila glavna govornica pri sprejemu na pohorskih vrheh in je bolje opravila svojo nalogo kakor marsikateri starejši govornik. Nato so se umaknili odličniki na pripravljeno prirodno tribuno, kjer je spregovoril načelnik okrajnega cestnega odbora v Mariboru g. **Žebot.** Po pozdravu je vzkliknil kralju in kraljevski hiši, godba je zaigrala himno, nakar je načelnik prečital vdanostne brzojavke kralju, kar so tisočeri planinci pozdravili z navdušenimi klici, ki so se orili po pohorskih višinah. Prečital je tudi pozdravne brzojavke kraljevski vladi, posebej še predsedniku Cvetkoviću in ministroma dr. Korošču in dr. Kreku.

Načelnik Žebot je nato na kratko orisal zgodovino in pomen nove ceste ter se posebej zahvalil za sodelovanje pri tem ogromnem delu banski upravi in banu **dr. Natlačenu,** graditeljem in inženirjem **Ruehu, Fišerju** ter **Porenti,** zlasti pa očetu nove ceste, tehničnemu vodji mariborskega okrajnega cestnega odbora **inž. Stergaršku,** ki ima izredne zasluge za dograditev ceste.

Sledil je govor škofa **dr. Tomažiča,** ki je čestital vsem h krasni cesti, za katero nas celo tujina, vajena dobrih cest, zavida. Ob asistenci je nato opravil škof blagoslovitvene obrede.

Ban dr. Natlačen je odšel z odličniki s tribune na cesto ter s pomembnim govorom in čestitkami ter željami, naj bi nova cesta služila predvsem našim ljudem, tujcem pa samo tistim, ki prihajajo k nam z dobrim in poštenim namenom, prerezal narodni trak in cesto odprl. Vesela koračnica in poskočna pesem sta pozdravili to slovesno dejanje.

K banu dr. Natlačenu in načelniku Žebotu so nato pristopili pohorski župani Ivan **Ravnjak** iz Ruš, Ivan **Strehar** iz Šmartnega, Ivan **Petek** iz Frama in Anton **Vernik** iz Hoč. V imenu županov je spregovoril g. Strehar ter izjavil, da ju občine v zahvalo za dograditev nove ceste imenujejo za častna občana. Ban in Žebot sta prejela krasni diplomi.

Nato so se vrstili drugi govori. Pomembna so bila izvajanja predsednika SPD Ruše **inž. Teržana,** predsednika TPZ **inž. Šlajmerja** in **dr. Senjorja,** ki se je zahvalil v imenu vseh planincev in dolincev za novo cesto.

Blagoslovitev koče „Planinke"

Planjava pri Sv. Arehu je bila podobna mravljišču. Glava pri glavi, skratka, na tisoče planincev. Po prihodu odličnikov se je množica zgrnila okoli nove koče SPD Ruše **»Planinke«,** ki so jo postavili namesto pogorele. Ob vhodu je odličnike pozdravil domači predsednik **inž. Teržan,** nakar je škof dr. Tomažič stavbo blagoslovil in planincem čestital k novi pridobitvi. Iz nove koče so prišle tri Rušanke v narodnih nošah ter izročile škofu, banu, polkovniku Kilerju, Žebotu in drugim šopke nageljnov.

Po blagoslovitvi **avtomobilskega parka** je bila škofova maša na prostem. Med opravilom je imel škof dr. Tomažič pomemben govor za planince.

S tem so bile slovesnosti opravljene in na planjavi pred cerkvijo se je pričelo pravo planinsko rajanje. Odličniki so se podali na improvizirano verando nove »Planinke«, kjer je bil **svečani banket,** ki ga je pripravil znani gostinski strokovnjak g. **Klešič** iz Maribora. Prvikrat je Klešičeva »motorizirana« kuhinja raskočila Pohorje, kar je zanj tudi pomemben dogodek. Na banketu so se vrstile napitnice in zahvalni govori vse do slovesa, ki je bilo prav prisrčno. Med banketom je marljivo pel **»Maribor«** pod spretnim vodstvom g. **Gašparića.**

Slavje v Poštarskem domu

Istočasno je bila velika slovesnost tudi v krasnem Poštarskem domu, kjer so otvarjali **pošto »Pohorje«.** Poleg številnih planincev so se k slovesnosti zbrali naši vrli poštarji, uradniki in uslužbenci s svojimi predstojniki s poštnim direktorjem g. **Štukljem** in številnimi vodilnimi osebnostmi z direkcije na čelu. Novo pošto, ki je za celo Pohorje in njegove postojanke velike važnosti, je z lepim govorim izročil njenemu namenu sam direktor **g. Štukelj.** Po govorih raznih predstavnikov poštnih ustanov in organizacij ter javnih zastopnikov se je razvila prijetna planinska zabava, pri kateri so se zlasti gospodje z direkcije pokazali s prelepimi slovenskimi pesmimi, ki so donele tja doli v nižine, katere je ožarjalo večerno sonce. -lg.

USPEL KONCERT PEVSKEGA DRUŠTVA „ENAKOST"

Včeraj je priredilo pevsko društvo „Enakost" iz Studencev na vrtu gostilne Hartberger v Studencih koncert, ki je zelo dobro uspel. Društvo je pokazalo, da je pod dobrim vodstvom pevovodje g. M. Plevanča. Pelo je priljubljene domače ter umetne pesmi, ki jih je občinstvo sprejelo z navdušenim odobravanjem. Po koncertu se je razvila domača zabava s „Pohorsko godbo", katere se je udeležilo mnogo občinstva.

---

m **Pogreb tragično preminulega** letalca Hrvoja Jurce bo danes ob 17. na mestnem pokopališču na Pobrežju. Člani Aerokluba naj se udeleže pogreba v čim večjem številu.

m **Nočna lekarniška služba** od 3. do vključno 9. t. m.: mestna lekarna pri Orlu, Glavni trg 12, tel. 25-85; lekarna pri sv. Roku, vogal Aleksandrove in Meljske ceste, tel. 25-32.

m **Sobotni koncert vojaške godbe v parku** je doživel rekorden obisk, tako da se je kar trlo poslušalcev, ki so z vztrajnim ploskanjem zavlekli koncert daleč preko običajne ure, ker je godba morala skoro vsako skladbo ponavljati.

* **Železniški zdravnik dr. Davorin Cijan zopet redno ordinira.**

m **Rekordno število prijav za kasaške** dirke dne 15. in 18. t. m. Včeraj je bila zaključena prijava konj za kasaške dirke, ki se bodo vršile 15. in 18. t. m. na Teznem pri Mariboru. Prijava je bila rekordna, tako da se obetajo silno zanimive ni napete dirke. Zlasti veliko število konj je prijavljen za Jugoslovanski kasaški derby.

m **Zdravniška vest.** Dr. Stane Lutman, dosedanji začasni vodja internega oddelka mariborske bolnišnice, je bil imenovan za definitivnega primarija in šefa omenjenega oddelka naše bolnišnice.

m **Avtomobilski promet na Pohorju.** Mariborski avtobusni promet je v polni meri zadostil veliki nalogi ob priliki včeraj šnjih pohorskih slovesnoti. Kljub temu je posloval avtobusni promet na vseh rednih progah neokrnjeno. Po statističnih podatkih je prispelo včeraj k Sv. Avehu na Pohorju 216 osebnih avtomobilov in 82 motornih koles.

m **V božjastnem napadu** je padla v mlako in utonila 61 letna preužitkarica Ana Bolščeva v Ploderšnici, ko je pasla kravo. Pogrešali so jo šele, ko se je vrnila krava sama v hlev, ter so našli v komaj 70 cm globoki mlaki mrtvo.

m **Krožek učiteljev-upokojencev** ima ta mesec sestanek v Rušah, in sicer 8. t. m. Odhod z vlakom ob 14.35 iz Maribora, gl. kolodvor.

m **Mali harmonikarji v mestnem parku.** V torek ob 20. zvečer bodo nastopili v mestnem parku mali mariborski harmonikarji, ki jih vodi g. Vilko Šušteršič. Posebnost tega nastopa bo izvajanje narodnih plesov na posebnem odru, ki ga bodo uredili za harmonikarje v parku. Ker je čisti dobiček tega koncerta namenjen za letovanje siromašnih otrok na morju, bo naša javnost gotovo pokazala potrebno razumevanje.

m **Inž. pilot Boris Cijan v Mariboru.** Te dni je prispel v Maribor glavni pobornik našega jadralnega letalstva pilot inž. Boris Cijan. V četrtek zvečer je imel v prostorih Aerokluba zanimivo predavanje o jadralnem in motornem letalstvu, včeraj pa je prisostvoval seji odbora Aerokluba, katero je vodil predsednik ravnatelj g. Krejči, ki je gosta prisrčno pozdravil in se mu zahvalil za veliko delo na polju jadralnega letalstva.

m **Upokojeni so bili** namestnik poveljnika paznikov Beno Šerbela, desetar Franc Paškulin in paznika Ivo Markič ter Nace Vidmar. Imenovanim so priredili tovariši v Nabavljalni zadrugi prisrčno odhodnico.

m **Oddelek mariborske carinarnice v Svečini** se bo od 1. avgusta dalje imenoval po odredbi finančnega ministra Plač.

m **Občina Studenci pri Mariboru** je sprejela za tajniškega praktikanta g. Albina Krajnca iz Studencev.

m **Porod v jetnišnici.** Na ženskem oddelku mariborske jetnišnice je neka jetnica rodila zdravega fantka, ki mu je botrovala neka paznica.

m **Spremenba posesti.** Posestnica Ivana Savernik iz Studencev je kupila od posestnice Stauber Alojzije hišo v Krpanovi ulici v Studencih za 125.000 dinarjev.

m. **Otvoritev novih telefonskih zvez.** Z odobrenjem ministrstva pošte, telegrafa in telefona se je otvoril s 1. avgustom redni telefonski promet na relacijah Maribor—Trau z enkratno pristojbino 3.9 zl. fr. in Maribor—Fürnitz z enkratno pristojbino 2.70 zl. fr.

m **Razno perilo kopaliških gostov** je odnesel neznan vlomilec iz čolnarne Ludvika Zinthauerja v Usnjarski ulici. Škoda znaša preko 600 din.

m. **Borza dela v Mariboru** potrebuje takoj 6 kovinostrugarjev. Interesenti naj se javijo med uradnimi urami v tukajšnji podružnici.

* **Kopalke** — nogavice, pletenine, perilo, Oset - Koroška 26.

Kino

* **Grajski kino.** Premiera najnovejšega filma Elizabete Bergner **„Silvina".** Prekrasen film o veliki ljubezni. — Pride: „Zašla sem".

* **Kino Union.** Od danes pa do torka **„Tarzan in njegov sin".** Veličastne in senzacionalne dogodivščine kralja džungle z Johnny Weissmüller-jem v naslovni vlogi.

* **Esplanade kino.** Danes zadnjič originalni španski **film „Seviljski brivec".** Torek veliki ljubavni film **„Ljubezenske noči** velikega kneza".

Obnovljena Študijska knjižnica

Po treh mesecih prekinjenja poslovanja Študijske knjižnice so se že zopet odprla vrata; za enkrat le še do izposojevalnice. Namen in pomen Študijske knjižnice je prišel v zadnji dobi do takega razumevanja in veljave, da prejšnji prostori že zdavnaj niso več odgovarjali. Morali so misliti na druge prostore ali pa na razširjenje istih v sedanjem poslopju. V to svrho je prišel najprej v poštev grad. Izkazalo pa se je, da bi preureditev sama stala skoro toliko, kot novo poslopje, če bi bila taka novogradnja združena tudi s praktično izrabo. Zato se je moralo misliti na pridobitev novih prostorov v sedanjem poslopju. Če bi bilo na odločujočih mestih v to svrho še več razumevanja sploh za kulturne ustanove, bi bil Maribor za letošnjo jesensko sezono na najlepšem prostoru obogatel (med drugim) **za reprezentativno obnovo gledališča in Študijske knjižnice,** a pri tem ne bi bilo treba žrtvovati zgodovinsko dragocene bivše kazinske koncertne dvorane, ki naj bi v stikih z obema imenovanima ustanovama ostala ohranjena svojemu namenu. V to skupno obnovo pa seveda spadajo tudi spodnji prostori na dvorišču.

Za to pa je manjkalo uvidevnosti. In zmanjkalo je celo tako daleč, da ker gledališče ni moglo odstopiti svojih prostorov poleg knjižnice, le ta ni mogla izvesti točno svojega načrta, čeprav je pridobila kazinsko dvorano.

Upamo pa, da bo tedaj, ko bo knjižnica zopet v obratovanju tudi v celoti svojega namena, praksa sama najbolj pokazala pravo pot do glavnega namena te knjižnice. Morda se to zgodi že sedaj, ko bodo skušali zaradi prekinjenja poslovanja zadržani obiskovalci nadomestiti zgubljeni čas s študijami preko počitnic.

Sicer pa je tudi danim razmeram primerna obnova delo, ki nehote vzbuja spoštovanje in priznanje.

Zanimivosti

Sudan, Kenija in Uganda – notranjeafriška bojišča

Ko so pred leti zasedli Italijani Abesinijo, je bilo po vsem svetu mnogo zanimanja za ta del Afrike. V nepristopnih gorskih predelih so bivala plemena, ki so si edina ohranila svobodo še potem, ko je bila ostala Afrika že vsa pod plaščem evropskega zavojevanja. Uspeh Italije, ki je z modernim orožjem v razmeroma kratkem času prisilila na kolena slabo oboroženo, a bojevito abesinsko ljudstvo, je tedaj mnoge presenetil. Poraz pri Adui je bil maščevan.

Zdaj se znova bijejo hudi boji v okolici Abesinije. Na severozahodu so pritisnili Italijani v Sudan, važno deželo angleškega imperija, kjer predvsem goje velike množine dragocenega bombaža. Na jugozahodu Abesinije, pri Mojali, se pa tepejo kolonialne sile za prehod v enega najvažnejših področij angleške Afrike, v Kenijo.

Z Egiptom, Sudanom, Angleško Somalijo, Ugando in Kenijo ter z mandatnim področjem v sultanatu Zanzibarju si je Velika Britanija zagotovila nadzorstvo nad velikim delom Afrike. To ozemlje sega od Sredozemskega in Črnega morja do izvirov Nila in dalje k velikim jezerom v notranji Afriki, na jugu na obale Indijskega oceana. Italijanske čete hočejo zdaj na tem dolgem pasu presekati tradicionalno angleško podolžnico ozemelj na črti od rta Dobre nade do Kahire.

Uganda in Kenija sta tako rekoč podaljšek Sudana in Abesinije. Segata do Viktorijinega jezera in tvorita srce angleških afriških posesti na vzhodu. Deloma plovne reke, mnoga jezera in nekaj dobrih železniških zvez veže trgovinsko in industrijsko že precej razvita področja. Velike množine bombaža, olja in žita se izvažajo od tod, izmenjava blaga doseže vsoto do 20 milijonov funtov sterlingov. Sultanat Zanzibar je precej izgubil na pomenu, odkar je začelo rasti pristanišče Mombasse na izhodu železnice.

Protektorat Uganda meri 243.000 km² in ima blizu 4 milijone prebivalcev. Med temi je le nekaj tisoč Evropcev. Dve železniški progi in transportna služba na Viktorijinem jezeru posredujeta promet. Dežela daje blizu 200.000 ton bombaža na leto, izvažajo pa tudi mnogo tobaka, čaja, kave, sladkorenga trsa, kož, slonovine in dragoceni les.

Kenija meri 580.000 km² ter ima nekaj nad tri milijone duš, 18.000 od teh je Evropcev. Železniška mreža dežele znaša 1100 km, pristaniško mesto Mombassa ima 50.000 prebivalcev, Nairobi, sedež vlade, pa 330.000 ljudi. Pomemben proizvod je »nairobi kava«, ki doseže vrednost nad 1.5 milijona funtov sterlingov na leto. Blizu 15.000 ton izvozijo v letu bombaža, žita, sladkornega trsa. Na Magadijskem jezeru je mnogo sode.

V Bruslju delijo karte za živež

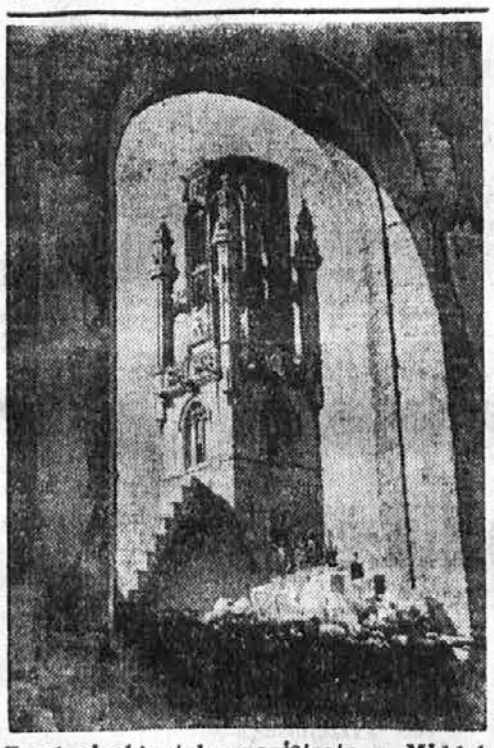

Zgodovinski stolp magistrata v Middelburgu, v holandskem Zeelandu je bil porušen od bomb

Orjaška sila kozmičnih žarkov

V početku našega stoletja so odkrili, da so v vesoljnem prostoru žarki, ki so povsod enako raztroseni. Ti jonizirajo zrak s pomočjo elektrike. Radioaktivni žarki predirajo iz vsemirja, so močnejši od rentgenskih. Predro 60 m debel jekleni blok, nahajajo se v vodi do 1000 m globoko ter prodro skozi več sto metrov debel sloj zemlje.

Dolgo niso vedeli, da je kozmične žarke pripisati elektromagnetnim energijam naše zemlje, ki se kot zelo drobni delci širijo po ogromnem prostoru z veliko hitrostjo. Ozračje s svojimi atomi in molekuli otežava raziskovanje teh žarkov, od tod zaporedni poizkusi, da bi se človek podal više v stratosfero, kjer je zrak čist in tam prodrl v tajne, ki odpirajo še velike možnosti v nadaljnjem eksploatiranju vesoljstva po človeškem umu.

Po svetu kima še šest milijonov kamel

Kamela, ladja puščave, nepogrešljivo prometno sredstvo pustinjskih narodov, je zelo vztrajna žival. Nekje v tropskih krajih živi še vedno v divjem stanju, seveda v zelo pičlem številu. Večkrat se primeri, da tudi domače kamele pobegnejo iz staj, hrepenenje po svobodi jih žene v pustinjo. Gospodar, ki opazi beg, jih lahko kmalu polovi, ker so kamele krotka bitja. Pri tem se poslužujejo trikov, kajti kamele ne pobegnejo nikoli več po isti poti, kakor prvič. Zato jih lovci vodijo po stranskih potih v tabor, tako da ne vedo, da so prišle prav za prav v stari hlev.

Po zadnjih statistikah računajo, da je na svetu še šest milijonov kamel, ki v tropskih krajih nadomeščajo konje, vozove in železnice.

Termiti so izpili 80 sodčkov piva

O hitrostih nekaterih živali se je že mnogo pisalo. Če bi človek imel v nogah ono gibalno silo kakor mravlja, tedaj bi premeril 800 milj na uro, prehitel bi najhitrejše letalo.

Hitri tekači so posebno termiti, velike mravlje, ki bivajo v Afriki. Njih mravljišča so prave utrdbe z mnogimi križnimi hodniki. Drobne živalce pospravijo v kratkem času velike množine hrane ali pijače. Tako so v skladišču neke pivovarne ugotovili, da so termiti pregrizli les na sodčkih piva in v razmeroma kratkem času pospravili 80 posod. Neka družba, ki je polagala kable, se je prav tako pritožila, da so termiti pregrizli debel kabel.

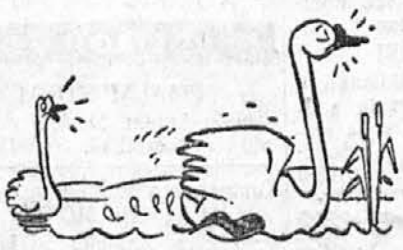

Gosi med seboj:
— Ali greš z menoj, Barčica?
— Ne, Gagec, moram h generalni skušnji Lohengrina...

Ledolomilec »Sedov«, sloviti parnik za polarna raziskovanja, je dobil novo opremo. Pripravlja se na pot v Karsko morje in dalje na severovzhod. Raziskal bo področje blizu 200 milj neznane pokrajine.

600 kg težko želvo so ujeli ribiči pri Carigradu. Dolga je meter in pol.

Nemška avtomobilska industrija stalno narašča. Leta 1932 je bilo v Nemčiji 1.46 milijonov motornih vozil, 1939 že 3.79 milijona, 2.5 krat več. Industrija dela z velikim dobičkom, ki znaša pri Opelu, Daimlerju, Benzu, Auto-Unionu, Adlerju in Fordu 482 milijonov mark, lani 455 milijonov.

Mrtvega novorojenčka je položila pred oltar v neki cerkvi v Pragi neznana ženska. Policija išče zločinsko mater.

V zaklonišče se je moral zateči angleški kralj Jurij VI., ko je inspiciral obramb ne naprave na obali Anglije. Sovražni bombniki so se pojavili nad obzorjem in obstreljevali utrdbe.

»Ker bodo morale USA prej ali slej v vojno, je bolje da gredo že zdaj«, je izjavil ameriški admiral Yarnell, poveljnik vojne mornarice USA na Tihem oceanu.

Kratek obračun

Bogat lord je nekoč obiskal profesorja homeopatije Hahnemanna ter ga vprašal za zdravniški nasvet.

Učenjak je potrpežljivo poslušal moža, vzel iz omarice stekleničico ter jo dal lordu pod nos.

— Poduhajte, je dejal, in takoj boste zdravi.

Začuden je lord vprašal, koliko je dolžan.

— Tisoč frankov! je odgovoril Hahnemann. Lord je vzel listnico v roke, jo odprl, pomolil zdravniku pod nos in dejal:

— Poduhajte! Zdaj ste plačani...

Sergiusz Piasecki

★ LJUBLJENEC ZVEZD

65 Roman iz tihotapskega življenja na bivši poljsko-ruski meji

— Naj poskusijo!

Kmalu nato utonemo v temnem gozdu.

— Tu nas ne zadrži noben vrag!

*

Tretji dan smo že v Rubeževičah. Ustavili smo se pri Sašinem prijatelju, ki stanuje na robu mesta. Saša neprestano urejuje svoje stvari. Nekajkrat sem ga videl v mestu v družbi več Židov. Bogati kupci so baje. Živic in jaz pa ga čakava v hiši. Spiva, pijeva vodko ali pa kartava.

Včeraj smo se zabavali vso noč. Stanko, Sašin prijatelj, je poslal svoja mala bratca k sosedu, da bi na ta način popolnoma izpraznil dom. Slutil je, da bo to vražja zabava.

Presenetil me je nepričakovani prihod Tonde, harmonikarja iz Rakovega. Pripeljal ga je Jankel Plešivec. Čez dan sta Saša in Stanko nanosila v hišo nešteto zavojev. Stankotovo stanovanje je bilo sicer prostrano, toda silno zanemarjeno. Z Živicem sva ga nekoliko pospravila. V kuhinji sva odpirala zavoje ter polagala stvari po mizi in policah. Cela grmada imenitnih reči. Konjak, likerje in vodko pa sva dala v vedrico v mrzlo vodo.

Harmonikar Tonda sedi v sosednji sobi in polglasno vleče na harmoniko.

Ob sedmih je prišel Stanko s tremi dekleti. Seznanil naju je z njimi.

— Jula.

— Kazimira.

— Hedvika.

Sprva so bile boječe, toda Stankotove smešnice ter Tondina harmonika so jih razgibale.

Dekleta smo posadili za mizo ter jim jeli streči s čajem in pecivom. Ko sem jim hotel dati v čaj konjaka, se niso branile.

Jula je lepa plavolaska. Zelo rada se smeje z milim nasmehom. Kazimira je brunetka s krasnimi temnimi očmi. Precej resna je; smeje se samo s kotički ustnic. Hedvika ima bujne rdeče lase in snežnobelo polt. V razigranem smehu kaže lepe bele zobe. Ker ima lepo oblikovane noge, nosi prav kratko krilo. Vse tri so mlade, nobena nima čez dvajset.

Čez dobro uro je prišel Saša. Veselo se je pozdravil z dekleti in s Tondo. Pogovor je spet hipoma oživel. Stanko neprestano zbija šale. Dekleta se vijejo v smehu. Opili bi jih radi, a ne marajo. Pri vsakem kozarcu jim moramo prigovarjati.

Polagoma se razpoloženje oživlja. Dekletom bliskajo oči med zardelimi lici. Tudi mi smo razigrani. Tonda nateguje harmoniko. Dekleta se tiščijo druga ob drugi. Radi bi jih nekoliko razposadili. Slednjič se Saša dvigne ter gre h Kazimiri, ki se mi zdi še najbolj resna. Pograbi jo za roke, jo dvigne v naročje ter jo odnese na drugo stran mize in posadi poleg sebe. Jula ploska in vzklikne:

»Imenitno! Sijajno! «

»Če je že sijajno, potem naj bo zares sijajno!« privi Živic, stopi k Juli ter jo dvigne s stolom vred. Dekle vriska. Vsi se smejimo. Živic je prenesel Julo s stolom po sobi ter jo posadil na svojo desno stran. Jaz pa sedem poleg Hedvike, ki me je nenavadno mikala s svojimi gostimi rdečimi lasmi.

»Glej, glej, kako ste se lepo razdelili!« vzklika Stanko. »Na pare! Jaz pa sem ostal kot kol v podrtem plotu...

Saša se primakne k njemu:

»Pojdi po Esterko! Gotovo se je že vrnila iz Baranovičev. Reci ji, da jo jaz vabim. Pa na kitaro naj ne pozabi... Naglo!«

Stanko je stekel iz sobe, ne da bi si vzel klobuk ali kapo.

Mi pa neprenehoma gostimo dekleta z likerji in raznimi dobrotami. Zdi se mi, da se jih je pijača že nekoliko prijela. Živahno krilijo z rokami ter se neprestano smejijo. Posnemajoč Živica, sem si posadil Hedviko na kolena. Ne smem reči, da bi se branila, ne, z obema rokama me drži okoli vratu. Nihamo po taktu vačka.

Stanko se je prav kmalu vrnil.

»Tu je!« kriči že s praga. »Prelepa gospodična Esterka v lastni osebi!«

V sobo je stopila naglih korakov vitka mladenka, srednje postave, židinja. Izpod plašča je izmotala kitaro, jo položila na stol ter vzkliknila:

»Veselo zabavo! Veselo zabavo!«

»Razume se!« ji odgovarja Saša. »Sedi!« ji pokaže prazen stol.

Esterka je oblečena v rdečo obleko. Obraza nima posebno mičnega, toda lepo postavo. Črne, kratko pristrižene lase, čustvena usta in očarljive oči. Stanko ji jame naglo nalivati višnjevca. Dekle je in pije, ne da bi bila najmanj v zadregi, in zbija vesele in okrogle.

»Toda, Esterka, Esterka ima ročice kot iz sladkorja«, pravi Stanko.

»Pa tudi nožice!« dostavlja Esterka sama ter položi nogo na mizo. »Poglejmo, katere so lepše... Naj nam jih gospodične pokažejo!«

In gospodične prasnejo v smeh in krohot.

Esterka pa steče po sobi s kitaro v rokah. Najprej poskuša strune, potem udarja akorde in veselo poje. Cepeta po prstih, nagiba se naprej in nazaj ter se na mestu suče kot vrtavka. Molče jo opazujemo, ona pa kroži po sobi, se zvija, omamno vabi in poje. Slednjič silovito udari po strunah ter se jame na mestu vrteti tako silovito, da leti krilo za njo v frfotajočem kolobarju. Dekleta so se zasmejala, fantje pa ploskamo.

(Dalje)

Sport

Maribor ima šest slovenskih prvakov

ZORKO (ŽELEZNIČAR) JE DOSEGEL NOV SLOVENSKI REKORD V SKOKU V DALJINO, KI PA NE BO PRIZNAN.

V soboto in nedeljo je bilo v Ljubljani prvo slovensko atletsko prvenstvo posameznikov, na katerem je bilo zastopanih devet slovenskih klubov: Ilirija, Primorje in Planina iz Ljubljane, Železničar, Maraton in Rapid iz Maribora, Celje, Bratstvo z Jesenic in Ptuj. Prireditev je kot glavna priprava za troboj mest Beograd — Zagreb — Ljubljana pokazala, s kakšnimi borci razpolaga slovenska atletika za to srečanje. V večini disciplin so bili doseženi prav dobri rezultati. Mariborčani so osvojili šest slovenskih prvenstev, Zorko je v skoku v daljino dosegel celo rezultat, ki je boljši od oficielnega slovenskega rekorda, ki pa ne bo priznan kot rekord, ker skoka niso merili z železno mero. Obetajo mu v tej disciplini še lepe uspehe. Žal ni mogel nastopiti v troskoku, kjer bi se gotovo tudi častno plasiral. V nekaterih disciplinah izraziti favoriti niso nastopili, kar je seveda prišlo do izraza pri rezultatih, ki pa kljub temu jamčijo, da bo slovenska atletika tudi na letošnjem troboju igrala odločilno vlogo. Podčrtati je treba predvsem odlični uspeh mariborskih atletov, ki so poleg 6 slovenskih prvenstev dosegli še lepo število drugih in tretjih mest ter bodo v doglednem času postali nevarni tekmeci ljubljanskim tovarišem.

Organizacija tekmovanja je bila dobra ter se je zlasti nedeljski del sporeda razvijal brezhibno ter se zaključil v rekordno kratkem času. Obisk je pokazal malo razumevanja občinstva za atletiko. Tehnični rezultati tekmovanja so sledeči:

PRVI DAN

Tek 400 m zapreke (3 tekmovalci): 1. Polšak (Pr) 1:00.9, 2. Pohar (Br) 1:04.0, 3. Šenk (I) 2 m zadaj.

Skok v višino (7 tekmovalcev): **1. Zorko (Žel) 170,** 2. inž. Marek (Pr) 170, 3. Slanina (Pr) 170, 4. Milanović B. (I) 170, 5. Gregorović (Žel) 165.

Met diska (5 tekmovalcev): **1. Lužnik (Mar)** 36.09, 2. Jeglič (Pl) 34.97, 3. Kajfež (Pr) 34.61, 4. Koscher (I) 33.29.

Tek 200 m, predteki: I. predtek: 1. Račič (I) 23,3, 2. Badl (R) 24,3, Hanza (C) 24.8, II. predtek: 1. Gracijanski (Žel) 24.2, 2. Vilar (I) 24,8, 3. Klinar (Pl) 24,9.

Skok v daljino (5 tekmovalcev): **1. Zorko (Žel) 6.73, (bolje od slovenskega rekorda),** 2.Stranič (Žel) 6.12, 3. Leban (Žel) 6.05.

Tek 800 m (5 tekmovalcev): 1. Košir (Pl) 2:01.2, 2. Oberšek (I) 2:03.0, 3. Muravs (Žel. 2:03.6, 4. Glonar Aleksander (I) 2 m zadaj, 5. Mikuš (Pr) 15 m zadaj. Izven konkurence je dosegel Goršek (C) 2. mesto in je bil za širino prs za zmagovalcem.

Met krogle (9 tekmovalcev): **1. Hlade (Žel) 12.77,** 2. Klinar (Pl) 12.22, 3. Lužnik (Mar) 12.19, 4. Jeglič (Pl) 12.12, 5. Zorko (Žel) 12.04, 6. Gracijanski (Žel) 11.90.

200 m finale: 1. Račič (I) 23.0, 2. Klinar (Pl) 23.3, 3. Badl (R) 24.0, 4. Vilar (I) 24.3, 5. Gracijanski (Žel).

Tek 5000 m: 1. Kien (Pr) 16:10.8, 2. Krepfl (Mar) 16:50, 3. Stojnšek (Mar) 17:14.2, 4. Knez (Pl) 17:52.0.

DRUGI DAN

Tek 110 m zapreke: 1. Lužnik (Mar) 18.0, 2. Lončarič (Mar) 18.2.

Met kopja: 1. Mavsar (Pl) 55.25, 2. Gregorović (Žel) 48.10, 3. Urbančič (Pl) 44.78, 4. Schenkl (Ptuj) 43.00, 5. Lužnik (Mar) 41.68, 6. Trček (I) 40.91.

Tek 1500 m (6 tekmovalcev): 1. Kien (Pr) 4:13.8, 2. Glonar (I) 4:18.6, 3. Agrež (C) 4:18.6, 4. Magušar (I) 4:22.2, 5 Kos (C) 4:23.2.

Tek 100 m, finale: 1. Račič (I) 11.2, 2. Badl (R) 12.0, 3. Kolenc (I) 12.1, 4. Gracijanski (Žel) 12.2, 5. Hanza (C) 12.2, 6. Medja (Br).

Met kladiva: 1. ing. Stepišnik (I) 49.50, 2.Gujznik (Žel) 40.72, 3. Hlade (Žel) 35.43, 4. Skaza (Pr.) 27.93.

Tek 400 m: 1. Klinar (Pl) 51.7, 2. Oberšek (I) 52.0, 3. Vilar (I) 54.2, 4. Pohar (Br).

Skok s palico: 1. Oroszy (R) 3.40, 2. Smerdel (Žel) 3.40, 3. Pribošek (Br) 3.40, 4. Milanović B. (I) 3.00.

Troskok: 1. Smolej (Pl) 13.56, 2. Kranner (Pl) 12.31, 3. Milanović D. (I) 12.30, 4. Schenki (Ptuj) 12.02.

10.000 m: 1. Kvas (Br) 35:27.4, 2. Zupan Slavko (Br) 36:45.8, 3. Perc (Pr) 36:54.0, 4. Knez (Pl) 37:15.0, 5. Reberšek (C) 37:42.4, 6. Glavnik (I) 39:29.2.

Štafeta 4 × 100 m: 1. Ilirija (Račič, Kolenc, Vilar, Oberšek) 45.3, 2. Železničar (Hrovatin, Stranič, Muravs, Gracijanski) 47.0.

Nogometaši na gostovanju

V znaku bližnjega pričetka prvenstvenega tekmovanja sta včeraj gostovala mariborska kluba Železničar in Rapid izven Maribora ter se oba vrnila z visoko zmago.

SK Mura—SK Železničar 1:6 (0:3)

SK Železničar je nastopil proti Muri v Murski Soboti. Izredno dobro razpoložena enajstorica gostov je zmagala v razmerju 6:1 (3:0), čeprav je izpustila precej ugodnih prilik. Nastopila je brez Lešnika in Frangeša I. Strelci za goste so bili Turk (3), Počajt (2) in Stalekar.

SK Slovan—SK Rapid 3:8 (2:2)

SK Rapid je prvič gostoval v Guštanju ter si šele po odmoru zagotovil naskok 5 golov, dočim so se domačini do odmora uspešno branili ter dosegli časten remis.

JUG — ZPK 61:48

Ligaški plavalni dvoboj v Zagrebu se je končal z zmago gostov iz Dubrovnika, ki so tudi v waterpolu premagali ekipo ZPK s 3:0 (2:0).

NOV JUGOSLOVANSKI REKORD NA 5000 m

Na meetingu Concordije v Zagrebu je postavil Kotnik v teku na 5000 m nov jugoslovanski rekord v času 15:26.4.

POKALNI TURNIR SK MARSA

Ob sportnem jubileju dveh svojih igralcev, Staneta Žigona in Ivana Vrhovca, ki sta odigrala 200. odnosno 250. tekmo za svoj klub, je priredil SK Mars nogometni turnir, ki je dal sledeče rezultate:

Mars — Jadran 4:2 (1:1)
Kranj — Korotan 5:1 (4:1)
Jadran — Korotan 3:2 (1:2)
Mars — Kranj 8:0 (2:0)

Po tekmovanju sta prejela jubilanta lepi spominski darili, razen tega pa je dobil Mars kot zmagovalec turnirja pokal pokrovitelja Frana Bonača, dočim je drugi, Osenarjev, pokal pripadel Jadranu.

OSTALI NOGOMETNI REZULTATI

Šušak: Orient—Železničar (Zagreb) 1:2 (0:0). Prva finalna kvalifikacijska tekma za vstop v hrvatsko ligo.

Varaždin: Slavija—Concordija (Zagreb) 4:2 (1:0).

Beograd: Jugoslavija—BSK 3:1 (1:1)

Skoplje: Jugoslavija (Jabuka)—Skopski SK 4:2 (0:1). Jugoslavija se je plasirala v srbsko ligo.

Zagreb: Hašk-Olimpia—Gradjanski (Karlovac) komb. 3:1 (2:0).

s **Na dirkališču varaždinske Slavije** so bile motociklistične dirke. Najboljši čas dneva je postavil „leteči Kranjec" Starič (Hermes, Ljubljana) v kategoriji do 500 ccm z 2:49. V kategoriji do 750 ccm je zmagal Mariborčan Metz.

s **Damski teniški dvoboj Italija—Nemčija** se je v Riminiju zaključil z zmago Italijank v razmerju 2:1.

n **Z enajstimi udarci s sekiro** je ubila svojega moža Trifuna Djordjevića njegova žena Verica v vasi Kulina v moravskem srezu. Zagovarja se s tem, da je mož stalno slabo ravnal z njo.

n **Več pekovskih mojstrov** je kaznovalo mestno poglavarstvo v Novi Gradiški, ker so prodajali kruh, ki mu je bila primešana preslaba vrsta moke, teža pa je bila prenizka ,tako da so stvarno inkasirali za kg po 5 do 6 dinarjev.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par, najmanjša pristojbina za te oglase je din 10.—. Dražbe, preklici, dopisovanja in ženitovanjski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 12.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglasni davek za enkratno objavo znaša din 2—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga je poslati v pismu skupaj z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409. — Za vse pismene odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znamka za 3 din.

SLUŽBO DOBI

NATAKARICO
mlado, simpatično, takoj sprejme »Buffet Fricelj«, Sv. Lovrenc na Pohorju. Mesto samostojno, plača zelo dobra. Takojšnja predstavitev. 6182-2

HLAPCA
h konjem, sprejmem. Smetanova 59, Maribor. 6192-2

POMOČNIKA
za skupno delo sprejme takoj pekarna Koren, Koroška 47, Maribor. 6191-2

POMOČNIKA
sprejme takoj valjčni mlin, Petek Jožef, Trate, pošta Marija Snežna. 6187-2

SLUŽBO IŠČE

Državni uslužbenec v Celju sprejme mesto
HIŠNEGA UPRAVITELJA
ali hišnika v mestu ali bližnji periferiji z nastopom s 1. oktobrom 1940, po potrebi tudi takoj. Naslov v upravi lista v Celju. 6183-3

IŠČETE SPOSOBNO KONTORISTINJO?
Pišite še danes na naslov: »Sposobna kontoristinja« na ogl. odd. »Večernika«. 6175-3

VAJENCI-(KE)

Iščem mesto za
FRIZERSKO VAJENKO
v Mariboru. Kovčan, Rače 42 pri Mariboru. 6186-4

VAJENEC
za mizarsko obrt se sprejme. Celje, Prešernova 11. 6185-4

STANOVANJE ODDA

SOBA IN KUHINJA
se odda. Nasipna 58, Pobrežje 6179-5

Komfortno 3- in 4-sobno
STANOVANJE
ob parku oddam. Naslov v upravi. 6177-5

STANOVANJE IŠČE

4 članska družina išče komfortno 3-sobno sončno
STANOVANJE
(plin) z vsemi pritiklinami v I. ali II. okraju mesta s 1. septembrom. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Sončno.« 6198-5

SOBO ODDA

LEPO OPREMLJENO SOBO
s kopalnico, posebnim vhodom, event. tudi s hrano, oddam. Kneža Koclja 2-I, levo. 6195-8

SOBO IŠČE

Iščem s 15. avgustom
OPREMLJENO SOBO
v centru mesta. Naslov pustiti v oglasnem oddelku »Večernika«. 6152—9

LOKAL

VELIK LOKAL
s stanovanjem v Studencih takoj oddam. Aleksandrova cesta 48. 6177-10

POSEST

IZDELOVALNICA KISA V ZAGREBU
dobro uvedena, se z vso opremo, kadmi, sodi radi družinskih razmer poceni proda. Ponudbe na »Publicitas«, Zagreb Ilica 9, pod »56651«. 6197-11

PRODAM GOZD
Vprašati Pukl, Pekre št. 51 — p. Limbuš. 6188-11

STROJI

PISALNI STROJ
rabljen kupim. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 6032-14

Kupim malo rabljen
MLATILNI MOTOR
4—6 k. s. Znamke so lahko različne. Ponudbe na ogl. oddelek »Večernika« pod »Takoj«. 6180-14

PRIDELKI

Kupujem dnevno vsako množino lepih
JABOLK
hrušk, breskev in sliv po najvišji dnevni ceni Josipina Bole, sadje in zelenjava en gros, Maribor, Koroška 20, na dvorišču. 6189-23

OBRT - TRGOVINA

»KERAMIKA«
Hišni posestniki in najemniki, preglejte Vaše peči in štedilnike, predno nastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni Anton Rajšp, Maribor, Orožnova 6, kjer si lahko ogledate veliko zalogo. Prvo vrstne ploščice ter peči. — Stavbeniki in pečarji popust. 5212-13

ŽENSKI KOTIČEK

KRZNO
krznene plašče in paleto Vam po najnovejših krojih predela najceneje edino Ivan Knechtl, krznar, Celje, Slomškov trg 1 6184-18

RAZNO

ŽAGOVINO
dobavlja Vračko, Limbuš, 6194-28

POUK

ITALIJANŠČINA, NEMŠČINA, FRANCOŠČINA
po lahki, hitri metodi. Individualen pouk.Zajamčen uspeh. Gregorčičeva 3, pritl. desno (nasproti realke). 6181-21

IZGUBLJENO

SREBRNA ZAPESTNA URA
se je zgubila od Balona čez brod do Aleksandrove ceste. Prosim poštenega najditelja, da jo vrne proti nagradi na policiji. 6193-27

Izgubil se je mlad
PES VOLČJAK
Sliši na ime »Nero«. Kdo kaj o njem ve, naj javi na Prečno ul. 10, Nova vas. 6190-27

Oglašujte!

Izvolite izrezati in shraniti!
Astrološka specialistka
Mme Felicitas
SODNA UL. 26, III./8
rešuje na splošno željo in zahtevo važne prognoze še do 6. avgusta ter se cenj klientom toplo priporoča za september, ko se vrne s sezonskega potovanja.

Kdor hoče imeti odgovor na male oglase naj pošlje din 3.— v znamkah na oglasni oddelek »Večernika«.

†

Naš dobri

Hrvoje Jurca

letalski podporočnik

je dne 30. julija preminul.

Pogreb bo 5. avgusta 1940 ob 17.40 ob 7. uri zjutraj v magdalenski cerkvi. brežju.

Maša zadušnica bo 6. avgusta 1940, ob 7. uri zjutraj v magdalenski cerkvi.

Prosimo tihega sožalja.

Maribor, Nikšič, 5. avgusta 1940.

Franc Jurca, okrajni tajnik v pok., oče; **Marija**, mati; **Boris, Vladimir**, brata; **Jovanka Musović**, zaročenka; **Rodbina Pahor** in ostalo sorodstvo.

Izdaja in urejuje ADOLF RIBNIKAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru. — Oglasi po ceniku. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in uprava: Maribor, Kopališka ulica 6. — Telefon uredništva štev. 25-67 in uprave štev. 28-67. — Poštni čekovni račun štev. 11. 409.